

# Innhold

<b>Forord</b> .....	9
<b>Kapittel 1 Introduksjon til boka</b> .....	13
Formålet med boka. ....	16
Bokas disposisjon .....	19
<b>Kapittel 2 Mikropolitikkens nøkkelbegreper</b> .....	23
Mikropolitisk utforming av praksis i skolen .....	25
Makt og kontroll .....	26
Ulike målsettinger og ideologisk ulikhet .....	27
Konflikt .....	29
Mikropolitikk og begrepets opprinnelse .....	30
«Mennesker er politiske dyr» .....	32
De viktige 1980-årene .....	35
Vår tids teoretikere om mikropolitikk .....	37
Motsetninger mellom utforming, håndtering og implementering av politikk .....	38
Begrensninger knyttet til et mikropolitisk perspektiv .....	41

---

<b>Kapittel 3 Kunnskap om skolers håndtering av sentral styring</b> . . . . .	45
Forskningsgrunnlaget: spenninger mellom global styring og nasjonale utdanningspolitiske krav . . . . .	47
Nye styringsdimensjoner . . . . .	48
Ny utdanningspolitisk retorikk . . . . .	50
Elevvurdering: fra global styring til lokalt press på utvikling . . . . .	53
Elevdata, prestasjoner og ansvarliggjøring . . . . .	55
<b>Kapittel 4 Teoretiske perspektiver på mikropolitiske praksiser i skolen</b> . . . . .	61
Governmentalitet – selvstyringsprinsippet . . . . .	63
Sentralpolitisk styring og kvalitet i skolen . . . . .	66
Virusteori og immunitet . . . . .	70
Prestasjonsfokus og regnskapsplikt . . . . .	75
Utforming av mikropolitikk – håndtering av makropolitikk . . . . .	77
Diskursive roller i forhandling om mening, makt og posisjonering . . . . .	78
<b>Kapittel 5 Skolers tilpasning til politiske reformer</b> . . . . .	83
Datagrunnlaget for studien . . . . .	85
Høypresstesting eller lavpresstesting . . . . .	86
Testdata som verktøy for symbolske responser . . . . .	89
Fokus på elever som skårer svakt . . . . .	94
Skolens indre ansvarlighet står sterkere enn den ytre ansvarligjøringen . . . . .	98
Pedagogisk-politisk ledelse i skolen . . . . .	106

<b>Kapittel 6 «Hviskelek» med nasjonal politikkutforming</b> . . . . .	111
Mikropolitiske roller i ledermøter og teammøter . . . . .	113
Rektorer som fortellere og justerere. . . . .	115
Posisjonering og forhandlinger . . . . .	118
Avdelingslederne som budbringere og buffere. . . . .	122
Lærere som kritikere og de som forhindrer «overlast».. . . .	126
Maktsnakk og hviskelek . . . . .	128
<b>Kapittel 7 Rektors rolle som fasilitator og hovedforhandler</b> . . . . .	131
Skolers erfaringer med ansvarliggjøring. . . . .	133
Bruk av elevdata i norsk utdanningskontekst . . . . .	135
Hovedforhandlinger om kollektiv forståelse for politiske initiativer . . . . .	137
Ledelse som skaper koherens . . . . .	137
Å studere hvordan lærere oppfatter sin rektor . . . . .	139
Lærernes erfaringer med rektors fasilitering. . . . .	140
Ulike oppfatninger blant lærere om rektors rolle. . . . .	141
Tilbakeholden praksis og utydelige holdninger. . . . .	144
Sammenhengen mellom rektors fasilitering og lærernes holdninger og praksis. . . . .	146
<b>Kapittel 8 Utdanningsledelse og skolens nye legitimeringsbehov</b> . . . . .	151
Instrumentelt og kulturelt perspektiv på legitimitet i skolen . . . . .	154
Legitimering av skolens kvalitet på læring. . . . .	156
Opprettholdelse av legitimitet – om ikke å miste ansikt. . . . .	160
Effektivitet som legitimeringsdilemma . . . . .	162

<b>Kapittel 9 Fellesskapets rolle og tidskoplinger for kollektiv utvikling</b> .....	165
Tiden og problemet i endrings- og utviklingsarbeid ..	168
Motstand og subjektivitet .....	169
Ideer om tid: tradisjon, hukommelse og nytenkning ..	171
Tid og tradisjon – gammelt nytt i nye resultattider ..	174
Fellesskapets reduksjon av tidsfragmentering .....	176
<b>Kapittel 10 Utdanningsledelse – en kollektiv pedagogisk og politisk praksis</b> .....	179
Mening, makt og posisjonering .....	181
Ledelse som retorisk forarbeid .....	183
Mikropolitisk toleranse for et makropolitisk perspektiv .....	185
Ledelse i skolen som pedagogisk og politisk praksis ..	186
Den kompliserte tiden – eller forestillingene om den? .....	187
Konklusjon .....	189
<b>Litteratur</b> .....	191
<b>Stikkord</b> .....	207